

Bakgrund till vårt paraplymål – Digitalisering med utveckling av barns språk

Utifrån vår utvärdering av paraplymålet 21/22 så har vi bestämt att vi ska fortsätta med språket som vårt stora huvudmål eftersom vi har många barn som behöver extra stöd i detta. Vi har också utifrån vår utvärdering "Vävt" in digitaliseringen i paraplymålet. Det är viktigt att förskolan använder digitala verktyg på ett medvetet sätt som gynnar barnens lärande.

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden till en adekvat digital kompetens hos barnen. Den fördjupas sedan i förskoleklassen och de skolformer som följer därefter. Begreppet adekvat digital kompetens, som används i läroplanen, kan uppfattas som abstrakt. Men läroplanstexten ska hålla länge, och vad som är digital kompetens förändras över tid i takt med att samhället, tekniken och olika digitala tjänster förändras. Det varierar också med barnets ålder.

Digitaliseringen innebär möjligheter men också risker. Det är viktigt att resonera om hur barnen kan bete sig på ett ansvarsfullt sätt på internet. Att ha ett kritiskt förhållningssätt handlar också om att börja fundera över vad som är äkta och manipulerat på internet. Till exempel kan bilder och filmer ha redigerats och det kan finnas information på webbsidor som inte är korrekt. Därför är det bra att arbetslaget och förskolan diskuterar hur man förhåller sig kritiska och exempelvis se över innehåll i böcker som finns på förskolan. Men även vilken representation som finns i litteratur och i digitala lärresurser.

Digitalisering i förskolan handlar inte om att barnen ska sitta mer framför skärmar, utan istället ska förskolan medvetet använda sig av ett varierat utbud av aktiviteter. Förskolan behöver arbeta med att skapa förståelse och lära barnen att förhålla sig till digitaliseringen.

Lek och lärmiljöer skapas med hjälp av digitala verktyg. De ger nya möjligheter att skapa mysiga, spännande eller inspirerande stämningar inne på förskolan. Med hjälp av en dator eller surfplatta och en smartboard kan man till exempel skapa en skog, ett snölandskap eller en stadsmiljö i ett rum där man har högläsning eller bygg och konstruktion, för att inspirera och förhöja upplevelsen för barnen. Att spela in ljud och filma på platser som man besöker på utflykter, i skogen, en park eller på en byggarbetsplats, gör det möjligt att samtala om förändringar i miljön som barnen upplever i sin vardag. Hur blir känslan vid mellanmålet om man hör fågelkvitter som man själv har spelat in på en utflykt?

När det gäller integritet behöver både vuxna och barn reflektera över och utveckla ett ansvarsfullt sätt att förhålla sig till bilder, film och annan dokumentation som visar personer då den personliga integriteten är grundläggande värde i förskolan och i vårt samhälle. Vad filmas, fotas och var hamnar det dokumenterade. Vi vuxna har tillsammans ansvaret att alltid ha barnets bästa i fokus när vi har att göra med film, foto, skrift.

Nuläge

Vi har inte haft någon planering på hur vi ska få in digitalisering i förskolan förrän nu. Men däremot har vi använt digitala verktyg i verksamheten och sett att barnen haft stort intresse för det. Vi har använt bluetooth, kamera, Ugglo, qr-koder, spela spel (typ memory), lyssna på musik, smartboard. Vi har alla lite kunskap om hur man skall få in detta mera naturligt i verksamheten vilket för oss extra nyfikna på detta ämne.

Vad har fungerat bra?

Allt ovanstående har fungerat bra när vi utforskat tillsammans med barnen och vi har väckt ett stort intresse hos barnen.

Vad har fungerat mindre bra?

Att ha planerade aktiviteter som är mer anpassade för att barnen ska vara mer delaktiga och själva lära sig hantera de digitala verktygen. Vi vill förbättra dokumentationen tillsammans med barnen där vi lägger in dokumenten digitalt ihop med barnen. Vi vill också låta barnen få vara mera med att ta bilder, filma vad vi gör, spela in spännande ljud som de hör eller saker som de ser. Vi vill också förbättra den språkliga kommunikationen med barnen och verkligen ta tillvara "vardags dialogen" stanna upp och ta vara på stunden när barnen vill prata eller berätta något.

Mål

Vart ska vi?

Digitala verktyg ska bli en naturlig del av verksamheten samt ingå i den pedagogiska planeringen där vi också ger barnen verktyg som hjälper dem att öka kommunikation med varandra. Barnen skall utveckla ett nyanserat talspråk som i sin tur utvecklar förmågan att berätta och uttrycka sina åsikter och då är den digitala världen ett bra sätt att använda sig av. De äldre barnen skall få möjlighet att upptäcka skriftspråket med hjälp av de digitala, appar som vi kommer att köpa in. Bildstöd är även en viktig del i vårt arbete, vilket vi ska fortsätta med till de barn som behöver detta. Barnen skall lära sig att bli källkritiska. Vi skall också planera in en dag i veckan där de äldre barnen erbjuds en planerad aktivitet med bla. Green screen som en aktivitet.

Formulera tydliga mål för undervisningen, som är lätta att följa och utvärdera.

- * De äldre barnen skall erbjudas en digital aktivitet i veckan.
- * Barnen skall erbjudas att använda QR-koder och smartboarden i den pedagogiska planeringen och få chansen att utforska dessa digitala verktyg.
- * Våra grupper där vi jobbar med Babblarna, Bornholm och Väpplarna skall vara noga planerade och här lägger vi stort fokus på den språkliga träningen.
- * Jobba aktivt med utvecklingen av bildstödet.
- * Barnen skall ges stort utrymme att få möjlighet att prata och berätta i små grupper.
- * Varje dag skall barnen erbjudas en sagostund där fokus ligger mycket på att efterberätta om boken.

Vad vill vi att barnen ska lära sig?

Barnen skall få en medvetenhet om sitt språk och få stort utrymme för detta. Lyssna och uppmuntra barnens lyssnande och att kunna lyssna är nyckeln till framgångsrik språkutveckling och att lära sig att lyssna ä

Nedan presenteras sju frågor som vi ska använda oss av för att identifiera hur språkutvecklande samtalen i en vardagssituation:

- Hur lyssnar vi på barnen och hur uppmuntrar vi lyssnandet i barngruppen?
- Hur ställer vi frågor som leder vidare – öppna frågor och följdfrågor.
- Hur uppmuntrar vi barnens samlärande?
- Hur fyller vi barnens vardag med ord?
- Hur utmanas alla barn på rätt kognitiv nivå?
- Hur får barnen ta del av olika texttyper?
- Hur kan vi lägga upp det temainriktade arbetet så att det bildar sammanhang och är meningsfullt för barnen? Lyssna och uppmuntra barnens lyssnande Att kunna lyssna är nyckeln till framgångsrik språkutveckling och att lära sig att lyssna.

Vi vill också att vi här får in den digitala biten där vi samtidigt som vi tittar på någon digitalt/ jobbar med QR koder/ green screen så använder vi vår kommunikation. Vi vill att barnen får en baskunskap om hur de digitala verktygen används samt att man får en uppfattning om vad källkritik är för något. Även att de lär sig göra egen inlägg i appen där de får vara delaktiga vilka bilder/ texter som de vill ha med.

Syfte

Varför vill vi att barnen ska lära sig och/eller utveckla detta? Varför ska just dessa barn vara med om detta?

För att både läroplanen och skolverket beskriver vikten av att erbjuda och använda digitala verktyg i verksamheten. Vi i förskolan behöver lära barnen att hantera den digitala världen på ett tryggt och säkert sätt. I arbetet med källkritik ger vi barnen verktyg för att använda och ta in kunskap från den digitala världen men också ett källkritiskt tänkande och ifrågasättande om allt vi ser på internet är på riktigt. Barns språk blir tyvärr sämre och sämre och här behöver vi på förskolan hjälpa barnen att öva/ träna på detta och även ge dem talutrymme.

Genomförande

Hur gör vi? Bestäm vilka aktiviteter, förändringar eller åtgärder som ska till för att nå målet.

Vi följer instagram kontot Digital kreativitet där man kan få tips samt att vi köper in boken Digital kreativitet i förskolan som vi ska läsa och hitta tips i. Sedan introducerar vi QR-koder för våra grupper. Vi börjar också använda smartboarden mer så att barnen vänjer sig vid den. Vi kommer också jobba mycket med Bornholms modellen, Babblarna och Väpplarna när vi får in språket mycket. Vi behöver planera in dagar/ tillfällen där vi specifikt arbetar med detta.

Vilka barn ska delta?

Hela barngruppen, men vi arbetar främst med detta i våra tre mindre grupper, där man hittar en nivå som är lagom för dom. Helena kommer att utveckla arbetet med Green Screen och här främst med de äldre barnen.

Tidsplan?

Detta skall fortgå under hela året.

Dokumentation under lärprocessen**Vad ska dokumenteras? Hur ska vi dokumentera? Vem ska dokumentera? Hur ofta ska vi dokumentera?**

Vi dokumenterar barngruppen/grupperna i sin helhet. Dokumentationen gör vi med foton, videos eller papper och penna och lägger sedan in det digitalt i Förskoleappen. Vi dokumenterar efter varje tillfälle som vi använt oss av digitala verktyg. Var och en dokumenterar sin egen grupp.

Ansvar**Vem eller vilka tar ansvar för att det blir gjort/genomfört/förändrat?**

Helena blir ansvarig för detta men alla gruppansvariga jobba med sin grupp. Alla skall läsa igenom den nyinköpta boken Digitalisering i förskolan samt Babblarnas bok som vi köpt in.

Uppföljning**Hur följer vi upp och utvärderar?**

Vi följer upp detta genom vårt SKA arbete, vid jul samt maj 2023.

Hur går vi vidare?

Kopplingar till läroplanen

- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,

Lpfö 18

- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen och,

Lpfö 18

- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Lpfö 18

- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,

Lpfö 18

- skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankar med hjälp av olika uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg,

Lpfö 18

- säkerställa att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet, och

Lpfö 18

- förbereda barnen för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.

Lpfö 18

- vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen.

Lpfö 18

- i samverkan med förskollärare och lärare i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar.

Lpfö 18

- varje barns utveckling och lärande kontinuerligt och systematiskt följs, dokumenteras och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål,

Lpfö 18

- en god och tillgänglig miljö utformas, med tillgång till såväl digitala som andra lärverktyg

Lpfö 18

- aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet, och

Lpfö 18

- utveckla formerna för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare och informera dem om förskolans mål och sätt att arbeta, och

Lpfö 18

- får använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande.

Lpfö 18

- inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen på ett sätt som går utöver könsstereotypa val,

Lpfö 18

Vad säger Läroplanen?

1. Enligt Läroplanen för förskolan (Skolverket, 2019) ska förskollärare ansvara för att varje barn får chans att använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande.
2. Skolverket beskriver vidare att barn ska ges chans och förutsättningar att utveckla förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap. (QR-kod är en symbol som förmedlar olika budskap/information)
3. Förskolan ska också ge varje barn förutsättning att utveckla ett intresse för bilder och texter i digitala medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa.
4. Utbildningen i förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen.